

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadst. — Dopolni naj se pošiljajo naročila. — Naročniki plačujejo se po predračunu, rokoplaj se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Odina. — Letnik konsorcijski list „Edinosti“. — Tisk tiskarne Edinosti. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročniška cena: za celo leto 40 K, pol leta 20 K, tri mesece 10 K — za nedeljsko izdajo za celo leto 8 K, pol leta 4 K.

EDINOST

Posamezna številka za Trst in okolico 10 vin, zunaj 12 vin. Oglaševalci in oblikovalci morajo imeti: omrežje, zahvala, poslanice, vabila, oglaševalni zavodi in morajo imeti v roku 15 dni do 6 ur 20 K, vsaka nadaljnja vrsta 5 K. Največji oglaševalski zavodi, najmanj pa 20 vin. Oglaševalci morajo imeti pri oddaji: Edinosti. Naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi „Edinosti“. Uprava in izdajatelj oddelci se nahajata v ulici sv. Frančiška Asiškega 20. — Poštneštevilka: 841.653

Jugoslovanska vlada.

CURIH, 13. dec. Po določitvi ozemlja jugoslovanske države je Narodno Veče smatralo, da je izvršilo svojo nalogo in je odstopilo po sestavi ministrstva. Doslej se še ne vedo člani nove jugoslovanske vlade.

Vladna kriza na Bolgarskem.

SOFIJA, 13. dec. V odsolnosti ministrskega predsednika Malinovega, ki je obolel, je minister zunanjih stvari Teodorov danes sporočil sobranju, ki se je zopet sestalo po dvajsetdnevnih počitnicah, da je ministrski predsednik podal kralju demisijsko kabineto, in je naprosil sobranje, da se odgodi do prihodnjega petka.

Cehi proti Madžarom.

CURIH, 13. dec. Dolgotrajna pogajanja med Madžari in Čehi, ki so se vršila glede slovaškega ozemlja, katero naj bi se priključilo čehoslovaški državi, so bila brezuspešna. Zato so večeraj čehoslovaške čete brez nadaljnega obotavljanja prestopile madžarsko mejo in zasedle ozemlje, ki gre čehoslovaški državi.

WILSON V EVROPI.

BREST, 13. dec. Vkljub meglenu vremenu je mesto vse svečanostno okrašeno. In že od jutra sem se gibljejo po ulicah velikanske množice. Francoske in ameriške čete, ki so določene za častno službo predsedniku, zavzemajo svoja mesta. Ob polne popoldne se prispehi s posebnim vlakom: ministra Pichon in Leygues, francoski najvišji komisar pri Združenih državah Tardieu, ameriški veleposlanik v Parizu Sharp, polkovnik House, general Pershing in Blis, admiral Berson in Wilson, predsednika zborniškega in senatnega odseka za znanje stvari, odposlanci zborniških in senatnih strank, zastopniki splošno delavske zveze in delavske organizacije. Prisilce so sprejeli zastopniki civilnih in vojaških oblasti; ameriška vojaška godba je igrala marselico. S kolodvora se je vsa družba odpravila v arsenal, burno pozdravljena po ogromni množici. Pichon, Leygues, Tardieu ter francoski in ameriški častniki so se vkrcali na dve stražni ladji v predpristanišču. Wilson se je izkrcal ob treh popoldne.

Czornin o odnošajih med Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

CURIH, 13. dec. Z Dunaja se poroča: V govoru, ki ga je govoril na Dunaju pred častniškimi društvi, je poudaril grof Czornin, da sta Hindenburg in Ludendorff zaslužila, da bi se Nemčija z orožjem uprla posebnemu avstrijskemu miru. On, Czornin, in grof Tisa da nista niti čuli hotela o izdajstvu proti Nemčiji, toda svetovale so to bivšemu cesarju Karlu njegove zaupne osebe in prav iste so mu tudi nasvetovale pismo princu Sikstu.

Podaljšanje premirja z Nemčijo.

PARIZ, 13. dec. Nemški pooblaščenec z državnim tajnikom Erzbergerjem na čelu se sudejo danes v Trirju z zavezniki odposlanci v svrhu pogajanj o podaljšanju premirja. Kakor se zdi, bodo nemški odposlanci prosili entente, da bi podpirala nemške oblasti v svrhu zavarovanja miru in reda zasedenjem nekaterih ogroženih točk s svojimi četami. Zavezniki se bodo omejili na najpotrebnejše odposlatve čet v sovražno ozemlje.

Nizozemska in Viljem Hohenzollernski.

AMSTERDAM, 13. dec. »Telegraph« poroča, da je ministrski predsednik izjavil večeraj v zbornici, da je mogoče, da bi zunanje vlasti želele povprašati Nizozemsko glede določitve novega bivališča bivšemu nemškemu cesarju. Nizozemska vlada da bi ne bila nasprotna takemu posvetovanju, pod pogojem, da se ji prizna pri posvetovanju mesto, s katerim bi bila zavarovana čast nizozemske države. Sedanj ukrepi glede bivšega nemškega cesarja so začasnega značaja, in vlada si pridržuje končno odločitev.

Bivša nemška cesarica obolela.

HAAG, 13. dec. »Vaterland« poroča, da je bivša nemška cesarica, ki se nahaja v Ameringenu, težko obolela na srcu.

Nemška vlada in izročitev Viljema.

CURIH, 12. dec. »Lokalzeitung« doznava, da je napadna vest, ki so jo objavili nekateri listi, češ da je nemška vlada sprejela predlog na izročitev bivšega cesarja, Viljema je dal nalog svojemu drugorojencu Eitelu Fritzu, da čuva koristni hohenzollernske rodbine v Nemčiji.

Bonar Law odstopi.

LONDON, 13. dec. Zakladni kancelar Bonar Law je izjavil v govoru, ki ga je govoril v Glasgou, da odstopi pred začetkom novega finančnega leta.

Generala Ruski in Dimitrijevi ustreli.

LONDON, 13. dec. Javila se iz uradnega vira, da sta bila general Ruski in Dimitrijevi ustreli po nalogu sovjetske vlade.

Boj med bivšimi avstrijskimi četami v Solnogradu.

CURIH, 12. dec. »Wiener Tagblatt« poroča, da so deli 106 avstrijske divizije, ki je bila na zapadnem bojišču severno Verduna in je hudo trpela pod ameriškim granatami, dospela v Solnograd. Komaj je dospelo vojaštvo v Solnograd, se je začel boj med pripadniki raznih narodnosti. Bilo je več mrtvih. Nekateri oddelki so se odpeljali proti Dunaju.

Zarota za vzpostavitev monarhije.

STOCKHOLM, 13. dec. General Trepov zanika vesti, da bi skušal sestavljati novo rusko vladu. Proti tej njegovi izjavi pa zatrjuje »Sozial Demokrat«, da je Trepov prejel od sedanje finske vlade petstotisoč mark, z namenom, da bi vzpostavil monarhijo.

Opozorjamo štateštvo, da so vse danes objavljene

zbirne vsebine poročila iz hohenzollernskih virov.

Kako štiti Srbija kmetске koristi.

(Iz razgovora s srbskim politikom.)

Pojedinec je v Srbiji milijonec. Srbija je kmetijska zemlja. Mi vsi smo rojeni v kmetijski hiši. Ni se torej čuditi, da se posveča največja pažnja blagostanju kmetijskega stanu. On je temelj naše države. Na plačih našega kmeta počiva vse. Država se je trudila, da bi dala kmetu močna in čvrsta pleča, in hvala Bogu, ta trud ni bil brezuspešen. Naš kmet je zdrav v popolnem zmislu besede. A da je zdrav, za to so se pobrignili že prvi ustanovitelji srbske države.

Takoj potem, ko so se morali Turki umakniti iz Srbije, so že pri nas rešili agrarno vprašanje. To vprašanje je bilo rešeno povsem temeljito. Vsa turška veleposestva je odkupila država in jih razdelila med kmetisko prebivalstvo, priznavajoč mu obenem, da odkupno ceno plačuje v primerno dolgih obrokih. Po turški vojni leta 1877 in 1878 smo dobili v svoje roke nove pokrajine okrog Niša, Leskovca, Vranje in Pirota. Tudi tu je narod adhihoval pod težkim jarmom turških veleposestnikov. Brez odlaganja smo tudi tu rešili agrarno vprašanje. Veleposestniki so dobili novce in odšli v Carigrad, kmet pa je dobil zemljo, ki jo je potem polagoma plačeval. Kar so ostali kmetje še dolžni za ta zemljišča, jim je poklonila država kot darilo neposredno pred balkansko vojno in to po sklepu narodne skupščine.

Sedaj ni v Srbiji niti enega veleposestva in niti enega kmeta, ki bi imel na svojem posestvu kakšno breme, izvirajoče iz agrarne reforme.

To agrarno vprašanje je hotela Srbija rešiti tudi v Macedoniji. Toda v tem poslu jo je zatekla svetovna vojna ter preprečila že započeto delo. V obče smemo trditi, da je politično gospodarsko geslo kraljevine Srbije tole: Zemlja naj pripada kmetu! Na ta svoj demokratsko-gospodarski princip smo Srbi upravičeno ponosni in izvajamo ga povsod do skrajnih posledic, kjerkoli zaplajala naša zastava. In dasi bi bilo to, kar je učinila Srbija, že zadostno, da se z njim proslavi vsaka demokracija. Srbiji to vendar še ni zadostovalo. Ona je krepko stopala naprej po začetni poti. Pevdalnega gospodarja ni bilo. Kmet je postal svoboden in lastnik one grude, ki jo kvasi s svojim znojem. Toda potreba je bilo ustvariti jamstvo, da bi kmet tudi v bodoče ostal svoboden in neodvisen in da mu ne bi grozila nobena od vseh tistih kalnih odornih zavodov ali druge človeške pi-javke.

Da bi se to doseglo, je srbska narodna skupščina sprejela dva veljavna zakona: Prvi zakon, s katerim se seljaki zabranjuje podpisovati menice, in drugi zakon, s katerim se kmetu zagotavlja minimalna posest. Ta minimalna posest, ki obsega 6 orahov — orah je enak 1600 kvadratnih sežnjem — hišo, poljedelsko prodje, dva vola ali konja, kravo s teletom, nekoliko svinj in ovac, hrano za rodbino in živino za leto dni, to je imovina, katere kmet ne more zapraviti, niti se mu ne sme prodati na račun njegovih upnikov.

Ta omejitev v razpolaganju z lastnim premoženjem je edina omejitev svobode, na katero je obsojen srbski kmet. Ta uredba se sicer ne strinja z nauki, ki proglašajo popolno svobodo v razpolaganju s privatnim premoženjem, strinja pa se prav dobro s praktično gospodarsko politiko, ki jo vidimo v Srbiji.

Temu dejstvu se imamo zahvaljevati, da nimamo onih skrbi, ki jih imajo naši bližnji in daljni sosedi. Tako smo zavarovani tudi proti bolševizmu.

Da bi pa kmet mogel dobiti cenen kredit na podlagi onega, kar ima preko že omenjene minimalne posesti ali kakor to naš narod lepo pravi preko »paglavice«, je država osnovala veliko hipotekarno banko pod imenom »Uprava fondova«. Iz te banke dobivajo kmetje hipotekarno posojila proti malim obrestim in amortizaciji za 22 in pol leta. Za manjša posojila so ustanovljene zemljoradniške zadruge (poljedelske zadruge), ki uživajo velike privilegije v našem zakonodajstvu. Te zadruge so jako razširjene, imajo velike uspehe in se nahajajo popolnoma v kmetijskih rokah.

Ne bo odveč, ako vam očitam še eno našo napravo, ki nemara ne obstoji nikjer drugje na svetu. To je naprava »občinskih košev«. Po zakonu o občinskih koših mora vsak kmet od svojega žita dati svoj lastni občin za njen koš, kolikor mu občina predpiše. Cim je ta koš poln, se smatra to žito kot občinska rezerva in kot takšno se deli siromakom v slučaju potrebe in pomanjkanja. V vseh vojnah, ki jih je imela Srbija, je pokazala ta naprava naravnost čudežne uspehe. Končno še pripominim take: Tudi v kriminalnem zakonodajstvu v Srbiji se kaže stremiljenje, da se štiti srbski seljak. Zakon n. pr. določa, da se morajo poravnati škode, izvršene na kmetijskih posestvih n. pr. vsled požiga, vsled opustošenja, iz občinskih blagajn, ako te škode ne more plačati krivec ali pa, ako se ta krivec ni mogel izslediti.

Slovansko bogoslužje.

»Slovenec« piše: Slovansko bogoslužje je v tesni zvezi s tisočletnim bojem med Germanstvom in Slovanstvom. Zmagala Germanstva je pred tisoč leti med zapadnimi Slovani uničila versko-kulturno delo sv. Cirila in Metoda in s tem tudi slovansko bogoslužje. Poraz Germanstva je torej odstranil glavno zapreko slovanske liturgije. Jugoslovanski škofje so spoznali, da je prišel ugoden čas za obnovo slovanskega bogoslužja.

Vprašanje bogoslužja in bogoslužnega jezika je sicer v zvezi z vero, a ni strogo versko vprašanje, marveč vprašanje primernosti, vprašanje metode in oportunitete. Zato so razni papeži to vprašanje različno reševali: celo isti papeži so menjavali svoje stališče. Katoliška cerkev gotovo želi, da bi bilo bogoslužje enotno. A dovoljuje tudi izjeme, če ima za to zadostne razloge. Težko pa je v posameznih slučajih odločiti, ali so razlogi za izjemo zadostni. Zato se z njo ne moremo bati, da bi

lahko zgodovinske pravice, ali pa korist vere. Zgodovinske pravice so navadno v zvezi z verskimi oziri, ker so stare pravice navadno težko odtegnemo brez škode za vero. Obojni razlogi govorijo za uvedbo slovanskega bogoslužja.

V prvih krščanskih stoletjih je nastalo mnogo raznih obredov v raznih jezikih. A od 4. stoletja dalje so začeli bogoslužje enotno urejati. Teženje po enotnem bogoslužju je bilo vedno večje in torej uvajanje novih bogoslužnih jezikov vedno težavnejše. Na zapadu se je med Romani in Germani že udomačilo latinsko bogoslužje. A ob koncu 9. stoletja se v središču Evrope nemadno pojavil slovansko bogoslužje. Odkod ta nenadni pojav?

Germani in Romani so bili že tako zvezani s krščansko latinsko kulturo, da so latinsko bogoslužje že smatrali za svojo državno in narodno last. Krščanska vera in latinsko bogoslužje jim je služilo za podjarmljenje in potučenje Slovanov. Prav ta razlog je zaviral napredek krščanstva med Slovani. Torej je bilo za razširjanje krščanstva koristno, da se Slovanom dovoli slovansko bogoslužje. Ta verski in metodični razlog je bil mero-dajen za velika slovanska apostola. Sv. Ciril je bil mo-dar vzgojevalec in je vedel, da je slovansko bogoslužje koristno za krščansko vero.

Za papeže, zlasti za velikega in bistroumnega Nikolaja I. (858—867), so bili merodajni tudi cerkvenopolitični razlogi. Prevelika oblast nemških vladarjev in njihova ekspanzivnost Germanstva je bila nevarna katoliški vesoljnosti in cerkveni svobodi. Zato je Nikolaj I. z veselim pozdravil delovanje sv. Cirila in Metoda, ki naj bi z apostolskim delom med Slovani utrdila ravnotežje katoliške vesoljnosti proti enostranskemu Germanstvu in proti bizantinskemu separatizmu. Slovani naj bi tvorili pravni most med Vzhodom in Zapadom.

Veliki Nikolaj I., globoki filozof in goreči apostol Ciril ter spretni organizator Metod so dobro umevali veliko kulturno poslanstvo Slovanov in važnost slovanskega bogoslužja. Žal, da nasledniki Nikolaja I. niso imeli niti tako širokega obzora niti toliko energije. Žal, da je pre-zgodaj umrl sv. Ciril, bistroumni ustanovitelj in naj-spretniši branitelj slovanskega bogoslužja. Žal, da mo-ravski knezi niso imeli zadosti politične modrosti. Ger-manstvo je zmagalo.

Versko in kulturno delo slovanskih apostolov je bilo na Moravskem uničeno. A na Vzhodu je duh sv. Cirila in Metoda zmagoval ter si v zvezi s Carigradom osvob-dil polovico Evrope. Prvi nemški katoliški orientalist Baumstark (Historischpolit. Blätter 1915, zv. 156, str. 702—704) z boleščjo priznava usodno tragiko german-skega boja proti slovanskemu bogoslužju. Nasilje nem-skih knezov in škofov, ki so v službi nemške politike preganjali sv. Cirila in Metoda, je krivo, da se je poru-šilo evropsko in katoliško ravnotežje. Nemci so si sami nakopali svetovno vojno in poraz.

Slovansko bogoslužje je torej svetovno-politične važ-nosti, a ima tudi toliko pomena za katoliško cerkev, da se bo med zapadnimi Slovani gotovo zopet obno-vilo. Za slovansko bogoslužje imamo zadosti verskih razlogov, ki bodo to vprašanje končno odločili.

Madžari in Jugoslavija.

Madžarski časopis »Az Ujsag« je pisal, da bi Madžarska, združena gospodarsko z Jugoslavijo in Rumun-sko, tvorila tako ekonomsko društvo, v katerem bi mogli najti vsi trije narodi predpogoje svoje sreče.

Madžarska bi se rada na račun Jugoslavije in Rumun-ske delila, kakor se je na troške poginule Avstrije; se-veda na drugačen način. Od vseh treh društevnikov bi bila Madžarska gospodarski najsihibkejša. Najrodovitnejši deli bivše krone sv. Stefana pridejo v roke drugih go-spodarjev, posebno na Jugoslavije. Ostalo bo sploh malo te do sedaj tako nadute Madžarske, zato se bodo Madžari trudili, da se obesimo komu na vrat.

Pustimo na stran gospodarsko stran in pomen tega madžarskega načrta, saj bo morda pozneje prilika o tem kaj izpregovoriti, pa se pomečajmo danes le z duševnim razpoloženjem v Jugoslaviji in Rumunski proti Madžar-ski. Dvomim zelo zelo, da bi si te dve državi želeli take »glike«.

Hrvatska pozna predobro svoje dosedanje gospodarje, uboga Srbija pa je okušala tekom te vojne madžarsko pest. Ne moremo si predstavljati, kako so gospodovali Madžari v tej deželi tekom vojne. Znano je, da je poginula Avstro-Ogrska porabljala za etapno službo le Madžare. Hrabri in viteški Madžari so šmentano malo okušali fronto, pač pa so si za fronto in v etapi kot žandarji in kot okupacijske čete služili svetline in Karlove križce. Povsod si videl v etapi le Madžare. Naši Jugoslavlani, ki so se morali boriti za poginulo vlačugo z imenom Avstro-Ogrska, bodo znali marsikaj povedati.

Gospodovali so tedaj v Srbiji Madžari. Divljali so tam hujše, kot divje zverine. Neštevilno srbskega ljudstva so potolkle te krvoločne zverine; saj si je vsak Madžar štel v narodno dolžnost, da pobije kolikor mogoče ve-liko srbskih ljudi. Mnogokrat Madžaru ni zadostovalo, da je samo ustrelil Srba, da streljani srbski kmet ni bil smrtno zadet: še je živel in vendar so ga zagnali v grob in zagrebili. Skrunili so srbske žene in dekleta, a potem jih zaklali!

Madžari so obstopili vas, jo zažgali, a potem so stro-jljali kar v salvah na deco, ženske in starčke, ki so pri-bežali iz gorečih hiš. Na ta način so uničili mnogo vasl in mnogo ljudstva. Bili pa niso nič manjši roparji. Od-nesli so vse, kar je bilo sploh mogoče vzeti. Srbsko ljud-stvo ne pozabi nikoli teh zverin.

Tudi Rumunska je hudo trpela po teh roparjih; raz-lika je le ta, da so v tej deželi le ropali, ubijali pa niso. Kamor je prihrula ta druhal z vojaškim naslovom »Lst. Etp. Baone«, je uničevala vse. Rumunska je bila neiz-merno bogata vina, žita, perutnine, živine in drugega. Bili so nakupičeni pridelki več let. Madžari so izpustili ogromne množice vina po tleh, sežigali so slamo in seno,

uničevali žito in živino; saj je bila bogata teh predmetov tudi Ogrska, ki jih je Avstriji prodajala po lekarniških cenah. Če bi torej romunske zaloge prišle v roke Avstriji, bi Madžarska morala znatno navzdol s cenami. Zato so hoteli Madžari kolikor mogoče veliko uničiti.

Madžari so imeli pozneje v Romunski vse gospodarstvo v rokah, pa so vlačili na Madžarsko po možnosti vse. Tudi o tem se bo dalo še marsikaj govoriti.

Podam še majhno slikico. V Galicea mare sta razsajala dva madžarska tolovalja. Ime 21letnega fantalca, pardon: oberlajnanta, sem pozabil, drugi se je pa pisal Korbely. Ta pripadnika viteškega naroda sta se zabavala s tem, da sta z lovskimi puškami streljala na ljudstvo. Da sta na ta način ubila marsikatero seljaka, je bilo za ta dva človeka brez pomena. Novega leta dan 1918 sta hodila zjutraj s cigansko godbo po vasi in sta voščila kmetom novo leto s tem, da sta s palicami pobijala šipe na oknih. Nobeno okno ni ostalo celo. V drugem kraju je razsajal drug tak madžarski vitez, stotnik, ki je ustrelil vsakega kmeta, če se mu ni oglasil z vozom s ceste. Če se mu je oglasil, ga je le z blčem parkrat ošinil. Madžari so se veliko bolj odlikovali v krvočelnosti in ropanju, kot pa Prusaki. Pri teh so bili le oficirji zverinski, pri Madžarih pa vse, oficir in moštvo.

Madžari so kmeta odnesli vse, kar je le bilo mogoče vzeti. Na plačilo bo pa čakal najbrže do sodnega dne.

Mnogo bi prišlo na dan, a vsega najbrže ne izvem nikoli. Svet se bo z grozo čudil vsem tem grozodejstvom in tolovalstvom.

Gotovo je, da ljubezni ne bo ne v Jugoslaviji in ne v Romunski za Madžare.

Romunsko ljudstvo občuduje in obenem obžaluje hrabri srbski narod. Vsak otrok na Romunskem pozna žalostno usodo tega naroda. Vsakdo je želel lepe bodočnosti temu hrabremu boritelju za svobodo. Velikanski veselje je zavladalo po vsej Romunski, ko smo izvedeli za bolgarski poraz v Makedoniji. Javno so se veselili, ko se Srbi in Francozi tirali nemške in avstrijske tolpe iz izmučene dežele.

Tudi preprosto romunsko ljudstvo pravi, da se morajo vsi balkanski narodi zediniti, da se otresejo tujega gospodstva.

Srbski in Romunski narod ostaneta gotovo prijatelja in se okleneta drug drugega. Sedaj, ko smo pomagali ubiti okabno grešnico z lavnim imenom Avstro-Ogrska, nas spoznajo po vsem svetu in pripadali bomo tudi mi balkanski zvezi.

Kaj za to, če smo se pridružili »balkanskim učivcem«, »ovčjim tatovom« in »svinjskim pastirjem«, kakor so imenovali kulturni Nemci balkanske narode; saj bomo živeli dobro v tej družbi, kjer ne bo revščine, pač pa bogastvo. Kaj za to, če nam sedaj drugi očita, tokrat onkraj bližnje mlače, da smo neizobraženi? Saj se ne smemo ponositi z 68% analfabetov! Nam ne bo treba počitati svojih ljudi v svet s trnino za krenom.

Uprava finančnega stanja v Jugoslaviji.

Vojni stroški stare Avstrije obstoje v vojnih posojilih in v krožnih bankovcih avstro-ogrške banke, in sicer slednji, v kolikor niso kriti z aktivnim premoženjem banke, kar pa odgovarja le malemu odstotku izdanih bankovcev; za največji del bančnega dolga je prevzela jamčenje avstro-ogrška monarhija. Zdej pa monarhije ni več in njene dolge ne bi morali prevzeti njeni dediči, t. j. one države, ki so državni deli, ki so vrnili iz njenih podrtij; in med te žalostne dediče spadamo žalibog tudi mi. Toda Jugoslovani nismo hoteli vojne, bila je nam vsiljena. Zato se moramo mi do skrajnosti in z vsemi silami upirati zahtevi, raj prevzamemo del vojnih stroškov stare monarhije! Pravično bi bilo, da plačajo vojni dolg oni, ki so vojno hoteli in vojno provocirali, to so Nemci in Madžari. To stalšče bi bilo za nas najugodnejše, toda ne verujem, da se bo dala taka rešitev izlepa doseči, temveč se na mirovnem kongresu najbrže ustanovi ključ, po katerem se porazdeli dolg bivše avstro-ogrške monarhije na njene dediče. Na kaki podlagi se določi to razmerje, nam danes ni še znano. Vsekakor pa bi kazalo, da se Jugoslovani že sedaj oborožimo, da nas tudi to vprašanje ne zasadi nepripravljen, kakor se je. Žal bog, zgodilo glede ustanovitve države.

Kar se tiče vojne posojila, so se podpisovanja pač najmočnejše udeleževali Nemci. Čehi in Jugoslovani so stali več ali manj apatično na strani vsaj posnega navdušenja nismo opazili ne pri Čehih, ne pri Jugoslovanih. Kar se še o bito naš Jugoslovanih tiče, je bil finančni uspeh podpisovanja vojnih posojil pri nas manj izdaten, tudi iz razloga, ker smo mi itak kapitalistično in gospodarsko šibkejši od Nemcev.

Nabirati bi se morali že sedaj statistični podatki vseh osem avstrijskih in ogrskih posojil za posamezne dežele, v deželah z mešanim prebivalstvom za posamezne politične okraje. Dalje bi se morala za večje zneske (n. pr. nad 100.000 K) tudi za posojila, podpisana na jugoslovanski ozemlju, določiti svota, ki so jo pod isali med nami živeči drugorodci, in odsteti svoto teh posojil od zneska, ki odpade na jugoslovanske pokrajine. Na ta način bi dobili znesek, ki bi približno odgovarjal vojnemu posojilu, podpisnemu po Jugoslovanih. Ti podatki bi se morali vsekakor ugotoviti in pripraviti za mirovno konferenco.

Dalje ne smemo pozabiti da imamo mi po drugi strani napram avstro-ogrski monarhiji velike terjatve.

Koroška, Dalmacija, Bosna, Hercegovina, Srem, sika in osobito kruto opustošena Srbija in Orna gora morajo prejeti veliko, veliko denarja od stare Avstro-Ogrske, da se nanovo postavijo na prejšnji gospodarski položaj. Vsekakor bo morala del terjatve, vsaj, kar se tiče Srbije, prevzeti tudi Nemčija. Razdejanje mesta in vasi, uničenje gozdov in vinogradi, opustošena polja, pokvarjene ceste in železnice, podrti mostovi, ukradeno ali razdejavno robitvo in orožje, siloma odvzeta živina — vse se mora sumarično precentiti in postaviti kot terjatev v skupni račun in šele kar ostane po odbitku teh — gotovo nekaj milijard — z vseh svet — se mora smatrati kot do g. ki bi imelo stiti na nas. Utegne se zgoditi, da bodo pri tem naše terjatve večje od naših obveznosti.

Kar se tiče, bančnega dolga t. j. dolga, ki je nastal vsled močnih emisij in prisilne cirkulacije bankovcev,

menimo, da je zastopan v jugoslovanskih deželah v večji meri, nego v vojni posojilo. Vsa naša domovina je nahajna z bankovci; preveč, veliko preveč plačilnih sredstev se nahaja v rokah posameznikov. Od tod izvira deloma tudi ogromna draginja; priručna blaga je v njih, ponudba de arja velika. Naša skrb mora biti, da kolikor mogoče veliko bančnega denarja potisnemo ven iz naših mej. Kupimo, česar najnujnejše potrebujemo iz nemške Avstrije, sploh iz inozemstva; kupujemo črdoje, kupujemo industrije izdelke, da spravimo na ta način papirnati denar iz dežele, da omejimo njegovo cirkulacijo v naši domovini. Po drugi strani zabranjujmo kolikor mogoče izvoz, osobito izvoz živil. Na ta način zabranimo, da nas ostali deli stare Avstrije preplavijo z bankovci. Pri Čehoslovanih se že opazuje, da skušajo z nakupovanjem v sosednih državah spraviti bankovce avstro-ogrške banke iz dežele, da jih pozneje nadomestijo z bankovci lastne emisije.

Kar se vojne posojila tiče, naj še omenim, da je vsekakor v interesu narodnega bogastva, da se zagotovi varnost posojila vsaj glede nevarnosti kategorij upnikov. Menim v prvi vrsti pupilarne premoženje. Po nalogu vlade so namreč sodišča kot pupilarne oblasti inve trale pupilarne depozite v vojno posojilo. Krivično bi bilo, da bi mladoletni izgubili šestokrat edino premoženje, ki so je podedovali. Dalje pridejo v poštev ustanove, posebno stipendije. Bilo bi jako žalostno, ako bi ustanove propadle samo valed krivde vladnih močtev, katerim je bilo vsako sredstvo dobrodošlo, samo da so dobivali denarja za nadaljevanje človeškega klanja. Tudi ne smemo pozabiti, da se nahajajo m d podpisovalci vojne posojila tudi revnejši sloji, mali poselstniki, obrtniki, uradniki, zasebniki, ki so bodisi iz patrijotizma, bodisi iz strahu pred nasiljem, bodisi iz nevednosti ali slabe spekulacije podpisali zadnje pribranke. To osebe so vsekakor upoštevanja vredne in sicer veliko več, nego bogati industrijalci ali vojni dobikar, ki je ad captandam benevolentiam podpisal 100.000 K posojila, da je petem od vojne ali državne uprave prejel nadaljna naročila, pri katerih je zaslužil milijone.

V tem oziru bi se morale vsekakor izdelati posebne določbe.

Iz Jugoslavije.

Iz Dalmacije. Naslednje vesti posnemamo po zadrskem »Narodnem Listu«, ki smo ga sredi prešli po pošti: — **SPLIT:** Zemaljska vlada za Dalmacijo, prigodom ulazka francuske vojske u Metz čestitala je ministru predsednika francuske republike Clemenceau i u isto doba energično se protestirala proti nedoličnom pokušaju mistifikacije evropskog javnog mnjenja što ga počini advokat Zlatko iz Zadra, prisvajajući sebi pravo da u ime občine zadarske i druge Dalmacije traži pripojenje ove zemlje Italiji. Nepokolebljiv zahtjev svekolikog pučanstva Dalmacije okupirane i neokupirane, izm. majuše manjine od dva po sto, jest: da bude prisajedinjeno jugoslovanskoj otačini u državi svih Srba, Hrvata i Slovenaca, skupa sa Srbijom i Crnom gorom. Kad bi tko mu drago htio da podvoji o stalnosti ovog zahtjeva, mi rado pristajemo, da se provede dokaz plebištom. Obračajući se ovim zahtjevima na otačinsku demokraciju te na velikog zatočnika slobode, obraćamo se na prirodne prijatelje svih potlačenih naroda, pa smo sigurni, da jedini, koji je još na životu od prosvjedovatelja skupštine bordeauxke neće dopustiti, da se na izločnim obalama Jadrana stvori nova Alzacija Lorena! — **ZADAR.** Zemaljski odbor kraljevine Dalmacije čestitao je u istom smislu ministru Clemenceau, uveren da će naše čežnje i nastojanja za ujedinjenjem celoga jugoslovanskoga naroda naći moćan oslon u velikom francuskom narodu. Čija duga i slavna borba za riveadikaciju nekoć odrgnutih zemalja Alzacije i Lorene daje nam novi dokaz, kako narodi ne zaboravljaju nikada nepravde, koje im se nameću. — Zemaljski odbor brzojavno je zahvalio predsjedniku Wilsonu »za moćno djelo posvećeno pobjedi načela, kojima će čovječanstvo dugovati svoj preporod, a narodi svoju slobodu. Računajući na moćnu zaštitu Saveznih Država, narod Slovenaca, Hrvata i Srba čeka s pouzdanjem skorajšnje dogođaje, ne dvojjeći, da će velevlasti, koje su sa tolikim žrtvama stvorile predpostavke za novo međunarodno uređenje, znati obezbjeđiti i našem narodu jedinstvo i slobodu, za kojima on teži.« — U istom smislu brzojavio je Wilsonu i ministru Clemenceau i mestni odbor Narodnog Vijeća u ime jugoslovanskog stanovništva grada Zadra, koje broji 7.000 duša od ukupnih 14.000, kao i u ime ukupnih 30.000 jugoslovanskog stanovništva zadarske občine, koja ukupno ima 37.000 duša. — Svi odlomci političke občine Zadra: Ardanasi, Bibinje, Bokanjac, Diklo, Biflane Donje, Galovac, Kali, Kuklica, Lukoran, Murvica, Petrdane, Poljana, Preko, Sestrunc, Škabrnje, Smoković, Suškoan, Sutomišćica, Uglian i Zemunik poslađe brzojavku ministru predsjedniku Clemenceau čestitajući mu na pridružanju Alzacije i Lorene majci Francuskoj, i uzdajući se u okušano pokroviteljstvo plemenitog francuskog naroda, da će se sa svim silama zauzeti da i jugoslovanska občina Zadar po načelu samoodređenja naroda, bude sjedinjena sa majkom zemljom Jugoslavijom.

Un serio incidente politico a Lussino. Objavljamo po guškim »Hrvatskim Listu«, cenzuriranom po Italijanski vojaški cenzuri, in došlem nam po pošti, naslednji spis: Pod ovim naslovom donosi »Gazzettino di Pola« od 8. o. m. ovaj članak: U Lussini mali stigao je 4. o. m. francuski torpedolovac »Annamite«. Iza pozdrava na talijanskom brodu »Guglielmo Pepe« pošli su Francuzi »come è consuetudine delle navi da guerra francesi nell' Adriatico« u Narodni dom, »ad incoraggiare i pochi jugoslavi di Lussino alla resistenza contro l'occupazione italiana«. Francuzi »i nostri Alleati francesi« rekoše narodu, »che essi andavano nelle città dell'Adriatico e del Quarnero a controllare quello che gli Italiani stavano facendo«. Kako to može biti? Ta Italija je — osim što joj Lošinj već i londonski ugovor osigurava — okupirala taj otok još tri sata pre primirja. Prema tome je Lošinj talijanski »per diritto di conquista«, a Francuzi dolaze ovamo da bune protiv Italije »i villani ed i preti croati« time, što im jamče, da talijanska okupacija nije nego privremena te da će skoro doći srpsko-hrvatsko čete, da potjeraju Talijane te da zauzmu ove zemlje za veliku Jugoslaviju. To je ozbiljna grana, a sad čujte komičnu.

Dok je zapovedništvo broda »Annamite« tešilo tužna, dotle je monšad francuska »improvvisando un ufficio anagrafico ambulante« popisivala table i talijanske i ona dva tri ekzotična napisa i kolešta beležila. Simun Picinić, »un prete croato«, ohrabren prisutnošću francuskih topova, je izjave Francuza parafrazirao i vlepšao u korist »dei croati del Narodni dom«. Zato su ga carabinieri uapsili te stavili na raspolaganje talijanskim oblastima. Talijani čim saznaše »del bel servizio che venne fare qui la nave francese« odlučili učiniti svečanu manifestaciju kao znak protesta »contro la indegna intrusione dei Francesi nel voler decidere delle sorti di Lussino, dopo il plebiscito di annessione all'Italia«. Čim su to Francuzi saznali, digoše sidro i odoše. Ali Lošinj htjede, da pokaže još jednom svoje oduševljenje za Italiju, uvereni, da će to Francuzi odmah saznati. I u dva sata je bila ta manifestacija »di migliaia di persone«. Kod talijanskog broda »Guglielmo Pepe« klicalo se Italij, kralju, talijanskim četama. Manifestantima je govorio komandant talijanskog broda, neka se pučanstvo Lošinja umiri, jer da je otok Italija osvojila pre primirja, te »che nessuno oserebbe sollevare eccezioni«. Moli pučanstvo neka radi zajedno s talijanskim oblastima oko uzdržanja mira i reda za dobrobit svih, neka ne izazivlju nikoga, neka otok bude siguran, jer da Italija ne ču trpeti, da ovamo dodje da zapoveda nitko drugi, govorio on jezik koji mu drago, bio on vere koje mu drago. Takve da su i namere vlade talijanske »sorta per volontà del popolo«. Govor je završio trokratnim živio savezničkim državama i talijanskom kralju. Narod je oduševljeno klicao svome kralju. Mnoštvo je govorilo s balkona neki Ruggeri. On je opisao muke ovdanih Talijana i izrazio zahvalnost svim borcima za veličinu domovine, te završio himnom zastavi talijanskoj, koja se vije na obadva mora i na vršcima neoskvrtutih Alpi, te više strancima: »Di qua non si passa.« Nato je opet povorka krenula glavnim ulicama te se u suton razišla u najvećem miru i redu.

Živila Aproxizacijske komisije

za teden od 16. do 21. t. m.

KRUH: normalni odmerek 30 dkg za delavce pri težkih delih 15 dkg več, po K 1'20 kg. — **ENOTNA MOKA:** pol kg enotne moke po K 1'28 kg. — **FIZOL:** četrt kg fiziola po K 4'32 kg. — **KAVA:** 7 dkg sirove kave po K 32'— kg. — **LOSOS (riba):** eno škafilo lososa, okoli pol kg (eno škafilo na izkaznico) po K 10'— škafila. — **RIZ:** pol kg riza po K 1'92 kg. — **SIR:** 10 dkg sira po K 15'40 kg. — **SLANINA:** 14 dkg slanine po K 15'— kg. — Za nakup slanine se razdele normalne male izkaznice št. 62. (za 14 dkg) in dodatne izkaznice št. 100 (za 3 dkg). Slanina se bo prodajalo od ponedeljka, 16. t. m. do ponedeljka, 23. t. m. Pri nakupu slanine na dodatno izkaznico št. 100 je treba predložiti izkaznico za nakup kruha. Male izkaznice št. 21 za nakup olja so veljavne do vstetega ponedeljka, 16. t. m. Male izkaznice št. 61 in dodatne izkaznice št. 99 so tudi veljavne do 16. t. m. — **CIKORIJA:** eno osminko kg cikorije po K 9'60 kg. — **SOL:** eno osminko kg soli po 28 vinarjev kg. — **SLADKOR:** 15 dkg sladkorja po K 8'40 kg. Ta sladkor je odmerek za drugih deset dni meseca decembra. — **IZKAZNICE ZA GOVEDINO:** Ta teden se razdele izkaznice št. 67, za lastnike izkaznic z rdečo črto pa tudi šte. 67 toda z rdečo črto. — **KONDENZIRANO MLEKO:** Kondenzirano mleko po K 7'80 škafila, za otroke 2, za starce in bolnike 1 škafila. Preščinje se št. I. rumene izkaznice (za otroke), veljavne za mesec december in št. III. sive izkaznice (za starce in bolnike) veljavne za mesec december. — **KUHINJE IN UBOZNICE:** Lastniki izkaznic za javne kuhinje in ubožnice dobe: cikorijo, sol, kavu in sladkor.

Razširjenje pravice do dobivanja kondenziranega mleka.

Kr. vlada je dala na razpolago aprovizacijski komisiji toliko kondenziranega mleka, da se more pravica do izkaznic za kondenzirano mleko raztegniti i pri otrocih (do dopolnjenega šestega leta) i starcih (od dopolnjenega 60. leta dalje). Pozivljajo se torej interesiranci, da vpišejo otroke, rojene v letih 1913. do 1918. (kateri še nimajo izkaznic za kondenzirano mleko), v izkazniškem uradu v ul. dela Valle št. 3 po naslednjem redu: Prilimki z začetnicami A—D 16. t. m., E—K 17. t. m., L—N 18. t. m., O—Q 19. t. m., R—S 20. t. m., in T—Z 21. t. m., vedno v času od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. Pri vpisu se dobi takoj izkaznica za kondenzirano mleko. Stranke morajo prinesiti s seboj živilsko izkaznico družine, h kateri pripada otrok, in rojstni list ali pa kako drugo listino, ki izkazuje otrokovo starost. — Za stare ljudi, rojene v letih 1849. do 1858. se bo vršilo vpisovanje: Prilimki z začetnicami A—D 30. decembra, E—K 31. decembra, L—N 1. januarja, O—Q 2. januarja, R—S 3. januarja, T—Z 4. januarja, vselej od 9 do 12 in od 3 do 5, izvzemši 1. januarja, ko je vpisovanje samo od 9 do 12 dopoldne. Stranke se morajo izkazati s svojo živilsko izkaznico in listino, ki izkazuje njihovo starost.

Razdeljevanje petroleja.

Tekom tega tedna se razdele odjemalcem v prodajalnicah aprovizacijskega blaga male izkaznice št. 31 za nakup pol litra petroleja proti predložitvi izkaznice za petrolej z rdečo črto (stanovanja s samo petrolejsko svečavo). Ob izročitvi izkaznice št. 31 se preščinje št. 6A na petrolejski izkaznici. Na petrolejsko izkaznico z enim odmerkom se dobi ena mala izkaznica, z dvema ali tremi odmerki pa dve mali izkaznici. Petrolej se lahko kupi pri katerikoli prodajalcu proti izročitvi malih izkaznic in preščinjenju št. 6 petrolejske izkaznice. Prodajalci petroleja morajo sprejeti male izkaznice v svrhu kontrole do vstetega torka, 24. t. m. Izročiti poslovalnici aprovizacijske komisije za kurivo. Petrolej se bo dobil od 12. do 23. t. m. po 64 vin. liter. Niti aprovizacijske prodajalnice niti prodajalci petroleja ne smejo priznati posebnih nakazil, temveč je posestniki takih nakazil treba napotiti v poslovalnico aprovizacijske komisije za kurivo v ul. XXX. oktobra (Caserma) št. 4.

Domače vesti.

Narodni praznik. Danes praznuje naš narod svoj veliki praznik zedinjenja pod žezlom svoje narodne jugoslovanske vladarske ročine Karagjorgjevičeve. Praznuje

1b.

NAZNANILO.

Oddelek družbe „FENIKS“ za ljudska zavarovanja (palača Savoja, ul. Lazzaretto vecchio št. 3)

nudi, da ugotovi občinstvu, vsem lastnikom vrednostnic vojnega posojila bivše avstrijske države možnost, da jih uporabijo po znatno višjem kurzu kot pa ga dovoljujejo banke.

1. Te vrednostnice se morejo uporabiti za plačilo enkratne premije za zavarovanja na gotovino brez zdravniške preiskave do največ K 5000.—. V slučaju zavarovančeve smrti pred zapadom polic se zaostalim poleg zavarovalnine izplača v gotovini tudi znesek neporabljenih premij (plačanih z vrednostnicami vojnega posojila.)

2. Vrednostnice vojnega posojila se morejo uporabiti, vedno, kakor rečeno gori, po kar najugodnejšem kurzu, kot hranilna glavica v gotovini, za katero se družba zavezuje, da bo plačevala obresti, različne po trajanju vloška, ki traja od 5 do 12 let.

Obresti za tak vložek se plačajo:

- a) v anticipatnih letnih obrokih.
- b) kapitalizirane ob poteku pogodbe obenem z vložkom v gotovini.

Za taka vložna zavarovanja in ne starostne meje ne meje glede zneska.

Nadaljna pojasnila se dobivajo na sedežu družbe, ul. Lazzaretto vecchio št. 3, in pri pravilno pooblaščenih zastopnikih v Trstu in po deželi.

Ravnateljstvo.

Hermangild Trocena
Trst, ul. Barrera vecchia 8
ima veliko zalogo
— mrtvaških predmetov —
Venci iz porcelane in bis-
rov, vezani z medeno žico,
z umetnih cvetlic s trakovi
in napis. Slike na porcela-
nastih ploščah za grobne
spomenke itd. itd.
Najnižje konkurenčne cene.

Varietè GAMBRIUS Kabaret
vsak večer
velika varietna predstava
Vstopnina K 1.

PFAFF
stroj za šivanje in vezanje
pravi nemški uzorci.
Seldel & Neumann in
Singer, Gast & Gasser.
Bogata zaloga vseh potreb-
štin. Mehanična delavnica za
vsako popraviljanje.
Zgradba ustanovljena l. 1878.
FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Campanile 19.

Fotografski atelje
DAQUERRE
Trst, Corso Štev. 39, Trst.
Razglednice v platini. Spe-
cijaliteti: Slike v barvah,
fotografizirani, kabinet, vizit,
povečanja, reprodukcije vsa-
ke vrste. Elektr. razsvetljava.

Zobozdravnik dr. J. Čermák
v Trstu, ul. delle Poste
vecchie 12 (vogal ul. Poste)
Izdiranje zobov brez bolečin.
Plombiranje. Umetni zobje.

Dr. Mraček
zobozdravnik, Trst, Corso 24,
I. n. Od 9 12 dop. in od 3 6
pop. Brezbolestno izdiranje
zob, plombiranje in umetni
zobje.
Zlato, srebro in dragulje
kupi po najvišjih cenah
dobroznana urarna in zla-
tarna A. POVIH v Trstu Trg
Stare mitnice (Barrera vecchia 3)

Zlataknica G. PINO
v Trstu se nahaja na Korzu
št. 15 (bivša zlataknica G.
Zercovitz & Figlio)
Velika izbira srebrnih in
zlatih ur, nahanov, veržic itd.

Croatia
Ustanovljena 1884 leta. — Central: Zagreb, v lastni pa-
lači, vogal Marevske in Preradovičeve ulice.
PODRUŽNICA V TRSTU, ULICA LAVATOIO I. II.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča za-
varovanja: 1. Proti požarnim škodam. 2. Zavarovanje
zgradb (hiš, gospodarskih zgradb, tovarnih). 3. Zava-
rovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospo-
darskih strojev itd.) 4. Zavarovanje poljskih pridelkov
(žita, sena itd.) 5. Zavarovanje sickenih šip. 6. Na živ-
ljenje. 7. Redna zavarovanja. a) Zavarovanje glavnic za
slučaj doživljenja in smrti. b) Zavarovanje dote. c) živ-
ljenje rente.
Zavodovo imetje do 31. 12. 1917 K 8.792.993/32
izplačane odškodnine do 31. 12. 1917 K 8.329.834/13

Emilija Ceregato
Trst, Campo S. Giacomo 2.
Priporočila cenjan. občinstvu
svojo trgovino pisarniških in
šolskih potrebščin. Prodaja
razglednic in igrač vseh vrst.
Prodajajo se tudi molitve-
niški v slovenskem jeziku.

Zavarovalna zadruga
v Zagrebu, je edina
domaća zavarovalnica
Ustanovljena 1884 leta. — Central: Zagreb, v lastni pa-
lači, vogal Marevske in Preradovičeve ulice.
PODRUŽNICA V TRSTU, ULICA LAVATOIO I. II.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča za-
varovanja: 1. Proti požarnim škodam. 2. Zavarovanje
zgradb (hiš, gospodarskih zgradb, tovarnih). 3. Zava-
rovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospo-
darskih strojev itd.) 4. Zavarovanje poljskih pridelkov
(žita, sena itd.) 5. Zavarovanje sickenih šip. 6. Na živ-
ljenje. 7. Redna zavarovanja. a) Zavarovanje glavnic za
slučaj doživljenja in smrti. b) Zavarovanje dote. c) živ-
ljenje rente.
Zavodovo imetje do 31. 12. 1917 K 8.792.993/32
izplačane odškodnine do 31. 12. 1917 K 8.329.834/13

KONJSKE GARJE.

Mazilo za zdravljenje konjskih garj, primerno
po prvih živinozdravniških veščakih
kot uspešno, zanesljivo sredstvo.

Prodaja v mirodilnici:

Ettore Domenia, v Trstu ul. Farneto 7.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
reg. zadr. z neom. jamstvom
ul. S. Frančiška Asiškega št. 20 II. nad.
sprejema hranilne vloge
od 1 K dalje ter jih obrestuje po
4%
Trgovcem otvarja tekoče če-
kovne račune. — Posoja hra-
nilne pušice na dom. — Rentni
davek plačuje iz svojega.
Daje posojila po najugodnej-
ših pogojih na vknjižbe, na
osebno poroštvo, na zastave
vrednostnih listin.
Uradne ure vsaki dan izvemši nedelj
in praznikov od 8 do 1.

Umetno - Fotografski atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prililje) Trst
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razklete,
posnetke, notranost lokalov, porcelanaste plošče za
vsakovrstne spomenike. Posebnost: Povečanje vsake
fotografije. Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema
naročbe in jih izvršuje na domu, event. tudi zunaj me-
sta po najzmernejših cenah.

Umetni zobje z in brez čeljusti, zlate
— krone in obročki —
VILJEM TUSCHER, konc. zobotehnik
Trst, ulica Caserma št. 13, II.
— Ordinira od 9 predpoldne do 6 zvečer. —

Izborno belo istrsko vino
se dobi v vsaki množini pri **RUDOLFU**
MALALANU na Opčinah št. 386.

Josip Struckel
Trst, vogal Maria Teresa-S. Caterina.
Novi dohod, velika izbira volnenega
blaga za moške in ženske. — Blago za
suknje, žamet, barhent, svile in velika izbira
KOŽUHOVIN
ter raznih predmetov za okras oblek. Vse
po znižanih konkurenčnih cenah.

Priporočljive trdke.

ROKAVICE IN MODNE POTREBŠČINE.
It. Venier & Comp. Corso 14. Modne potrebščine in iz-
delovanje rokavic. Čiščenje in popraviljanje rokavic. —
Cene zmerno. Postrežba točna.

TRGOVINA JESTVIN.
Ivan Bidovec, Trst, ul. Campanile 13 (Trg Ponteros-
so). Ima v zalogi: čaj, paradižno kumario, ženi, kisle
kumarce, kocke za juho, Konjak, vermouth, marsala, ma-
linovec in več vrst mineralnih vod ter blago aprovizaci-
jske komisije. 414

MEHANIČNA DELAVNICA.
Odlikovana livarica Osvaldella, Via Media 26. Izde-
lovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni.

KNJIGOVEZNICA.
Pietro Pippan, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična ve-
zava. Zopni koledarji lasinega izdelka. Vpisniki (registri)
posebnega sistema. 201

MAJOLICNE PEČI IN ŠTEDILNIKI.
M. Zepnar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelova-
nja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerno. 202

HOTEL CONTINENTAL
Trst, ul. San Nicolò št. 25 blizu Corsa). Prenosišče
za vojake. Dvigalo. Cene zmerno. Postrežba točna. (190

PAPIR.
Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vreč last-
ne tovarne. Vafelki raznih barv in velikosti. Cene zmerno.
Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16. 256

DAMSKA KROJACNICA.
A. Rieger, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrst-
ne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne
obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene
zmerno. Postrežba točna. 337

Novo pogrebno podjetje — Trst
Corso 47 (pri Trgu Piazza della Legna) Tel. 1402
Preskrbuje vsakovrstne pogrebe, prevoz mrtlič na vse
kraje države. Zaloga in razprodaja mrtvaških predmetov,
krat iz kovine in vsakovrstnega lesa v raznih oblikah,
vencev, sveč itd. po zmernih cenah. Skladišča v lastnih
prostorih via della Tesa 31. — Brojavi: Novo pogrebno
podjetje — Trst

ODPRL SEM
točilnico istrskega vina
v Trstu, ulica Belvedere št. 63
— po K 8.— liter —
Vino je lastni pridelok dobroznane kleti g. Farneta
Declich-a iz Višnana v Istri, utemeljeno l. 1866. (Točil-
nica v Trstu, ul. Farneto 3). — Prodajam tudi izvrstno
zganje in kruh. Postrežba na dom.
ANTON LINARDIČ.

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu
Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-1.
Kupi in prodaja vrednostne papirje vsake vrste,
srečke, tuje zlate in papirnat novce in devize.
Daje predjume na vrednostne papirje in blago in
izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.
Vloge na knjižice obrestuje 4 % netto.
Vloge na tekoči in žiro-račun najbolje po dogovoru.

Konjak, rum, pelinkovec,
razni likerji, peneča in
dezertna vina
na drobno in na debelo po zmernih cenah se
dobivajo v znani trgovini
JAKOBA PERHAUC, v Trstu, ulica Acque 16.

JADRANSKA BANKA
— TRST —
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9.
Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljub-
ljana, Metković, Opatija, Split, Sibenik, Zadar.
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spada-
dajoče posle.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun
25 v lirah in kronah 25
po najkulantnejših pogojih.
— Uradne ure blagajne od 9 do 14. —